

Ўша пайтларда рус тилида ўқишга ва уни тушунишга қийналардим. Шунда мен ўз олдимга бир мақсад қўйдим. Бир аҳдни белга тугдим. Бу ҳар куни китоб ўқиш, тушунсам-тушунмасам мутолаа қилишни тўхтатмасликка аҳд қилдим. Кейин ўқиганларим аста-секин бўй кўрсата бошлади. Соғинчга йўғрилган шеърлар ёздим, ҳайратландим, таъсирландим. Кутубхоналар доимий талпинган масканимга айланди.

Илк қадам, илк зафар...

Ҳарбий хизматда ёзган шеърларим тўпланиб қолди. Анчагина дафтарлар тўлди. Шеърларимнинг чоп этилишини фарзанди туғилишини кутаётган отадек орзиқиб кутар, орзу қилардим. Шунда аскарлардан бири – аспирант Исоқул Тўрақуловнинг биздан олдинроқ уйга қайтадиган вақти бўлди. Унга шеърларимни тутар эканман, илтимос қилдим: «Тошкентга борсанг, бу шеърларни, албатта, «Шарқ юлдузи»га олиб бориб бер!» – деб тайинладим. Орадан бир оз вақт ўтди. Ҳарбий хизматни якунлаш арафасида менга Хоразмдан мактуб келди. Отам почтачи эди. Отамдан нима келибди, дея орзиқиб мактубни оча бошладим, қарасам, «Шарқ юлдузи»... Ичида менинг шеърларим... «Аскар мактублари» номи билан чоп этилган экан. Учдим осмонларга, бошим тегиб юлдузларга... Бўлди кийқирик... бўлди байрам...

Елкада шинель аскарликдан қайтар эканман, Тошкентга тушиб, «Шарқ юлдузи» ходимларига раҳмат айтиб ўтишни мақсад қилдим. У ердан ҳам маънан, ҳам моддий бойиб чиқимни кутмагандим. Ўша куни атоқли ёзувчи ва шоир Шухрат билан суҳбат қурдим. Устоз мени кўриб, «Ҳа, аскар, келдингми? Қалам ҳаққи олдингми?» деб сўроқлаб қолди. Мен ўша пайтларда қалам ҳақи ҳақида эшитмаган ҳам эдим. Шунда ҳисобчи келиб менга 120 сўм пул берган. Бу мен, аскарликдан қайтаётган йигит учун каттагина пул эди. Шу қалам сийловини олдим-у, хурсанд бўлиб Хоразмга қайтганим, у ердан поезддан туша солиб, уй томон чопиб, «Отажон, мен келдим» – деб бақирганим ҳамон ёдимда...

Навоий кўчаси ва Навоий кутубхонаси...

Навоий кўчаси, 30 уй... Бу ном менга тенгдош ва издош ижодкорларнинг барчасини тўлқинлантириб юборади. Эҳ, ўша жойдаги адабий суҳбатлар, дўстлар дийдори, китоблар муҳокамаси, тонггача давом этадиган шеърхонлик, оғир ва завқли меҳнат... Қай бирини сўйлай, қай бирини эслай... Тошкентга келиб, Ғафур Ғулом номидаги нашриётда ишлай бошладим. Мен шоирлик ҳавасида, му-

ҳаррирлик эса бошқа, машаққатли ва масъулиятли меҳнат экан. Бу ерга келиб устозларга эргашиб қаттиқ меҳнат қилишни ўргандим, ижодга бўлган кучли эътиқодни мустаҳкам тугдим. Қанчадан-қанча тенгдошларимизнинг, дўстларнинг, чекка вилоятларидан ташриф буюрган укаю сингилларнинг илк китоби чиққанини нишонлаб, қувончларига шерик бўлиш насиб этди. Устозлар дуосини ҳам шу масканда олишга муяссар бўлдим. Навоий кўчасининг ҳар қадамида элимизнинг суюкли зотларини учратиш мумкин эди. «Шукур Бурхон пиёда» шеърим ҳам шу ҳайрат, шу нигоҳ, шу ҳурмат намунаси ўлароқ вужудга келди. Кечагидек эсимда. Ўша шеър газеталарда чоп этилгач, бир куни менга буюк санъаткор Шукур Бурхон телефон қилди. Ўша вазмин, дўриллоқ, лекин жуда таниш ва машҳур овозда гап бошлади. «Омон, менга бағишлаб ўн иккита шоир шеър ёзган. Шайх (Мақсуд Шайхзода) ҳам... Лекин чойхонадаги дўстларим Омоннинг шеърида бир гап бор дейишпти...» Шукур Бурхон буюк санъаткор эди. Навоий кўчаси, 30 уй умрим баҳорининг боғидир!..

Тошкент шаҳрининг чиройини ҳар ким ҳар хил кўради. Кимдир унинг сўлим табиатини, кимдир меҳмондўст одамларини, кимдир ширин нонларини, кимдир баланд биноларини... Тошкент ҳақидаги шеъримда: «Муқаддас Навоий кутубхонаси Тамаддун қудратин синар Тошкентда», – дея ўз фикримни ифода этганман. Тошкентга келиб фаолиятимни бошлаган илк кунларимдан тортиб, то ҳозиргача кутубхоналардан озиқланиб, куч олиб келаман.

Ўқи, ўқи, уқ...

Ёшлиқ ҳайратлар, муҳаббат ва ўзига чексиз ишонч ва келажакка умид фасли...

Ниятим, ёшларнинг адабиётга бўлган қизиқиши, завқи ортиб борсин. Улуғ адабиёти-мизда чинакам ватанпарварлик анъаналари давом этсин! Ўзбекистон Миллий кутубхонаси юрт маънавиятини мангу ёритиб турсин! ■

Шукур Қурбон суҳбатлашди

Шоирнинг «Очиқ деразалар» (1970), «Карвон қўнғирोगи» (1973), «Ёнаётган дарахт» (1977), «Ярадор чакмоқ» (1979), «Ҳаққуш қичқириғи» (1979), «Сени яхши кўраман» (1983), «Гаплашадиган вақтлар» (1986), «Имон ёгдуси» (1994), «Сайланма» (1997) ва бошқа кўплаб шеърий китоблари нашр этилган